

ÚVOD

I. Duševní vlastnictví

1. pojem, kategorie (1) průmyslové vlastnictví a 2) autorská a související práva)
2. práva
  - a) osobnostní – odlišovat od všeobecných osobnostních práv
  - b) majetková
3. zásady ochrany nehmotných statků
  - a) *erga omnes*
  - b) potenciální ubikvita
  - c) právní nezávislost na hmotném substrátu
  - d) princip teritoriality
  - e) časová omezenost ochrany
  - f) souběh osobní a majetkové ochrany
  - g) formálnost (průmyslové vlastnictví) x neformálnost ochrany (autorská a související práva)
  - h) poplatkový princip (nikoli například v autorském právu)
4. koncepce autorského práva
  - a) kontinentálně evropská
  - b) angloamerická

II. Mezinárodní ochrana autorských práv

1. důvody mezinárodního zakotvení
2. mezinárodní organizace
  - a) Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)
  - b) Světová obchodní organizace (WTO)
3. mezinárodní smlouvy
  - a) **Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (1886)**
    - základní principy – neformálnost, překonání principu teritoriality, princip národního zacházení, subjekty ochrany
    - předmět ochrany – literární, umělecká a vědecká díla
    - osobnostní a majetková práva
    - délka ochrany – obecně život autora + 50 let
  - b) **Všeobecná úmluva o právu autorském (1952 - UNESCO)**
    - překonání rozdílů kontinentálně evropské a angloamerické koncepce
    - výhrada autorského práva – © nositel práva rok prvního uveřejnění
    - doba ochrany – život autora + 25 let
  - c) **Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací (Římská úmluva) (1961)**

- předmět ochrany – umělecké výkony, zvukové záznamy, rozhlasové a televizní vysílání (bezdrátové)
  - výhrada práva výrobce zvukového záznamu – (P) rok prvního uveřejnění nositel práv
- d) Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) (1994 – příloha 1C Dohody o zřízení WTO)**
- počítačové programy a databáze
  - povinnost zakotvení prostředků pro vnitrostátní vynucení práv
  - řešení sporů mezi státy při porušení Dohody TRIPS dle zvláštního mechanismu WTO
  - nejen ČR, ale i EU je členem WTO, tj. smluvní stranou Dohody TRIPS
- e) Smlouva světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (WCT) a Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT) (1996)**
- ochrana autorských a souvisejících práv v digitálním prostředí
  - ochrana technických prostředků a informací o správě práv
  - nejen ČR, ale i EU je smluvní stranou obou smluv

III. Prameny unijního autorského práva

1. směrnice

- jsou závazné pouze pro členské státy Evropské unie
- harmonizace autorského práva v členských státech – pouze částečná harmonizace majetkových práv (například právo na rozmnožování díla, právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla, právo na sdělování díla veřejnosti)
- některá práva však harmonizována vůbec nejsou (například osobnostní práva)

2. nařízení

- jsou závazná pro všechny osoby v Evropské unii
- jednotné právo (například Nařízení 2017/1128 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb)